

Fiyaskodan Başarı 2. Dünya Harbi Evveli Fransa-Almanya Savaşı

Tarihten beridir Avrupa'da dört ulus genişleme ve ilerleme konusunda başı çekmektedir. Bu uluslar aynı zamanda hem Avrupa kıtası hemde 2. Dünya savaşına kadar küresel arenadaki rekabeti domine etmiştir. Bu uluslar Alman, Rus, Fransız ve İngiliz uluslarıdır. İtalyan ve İspanyol ulusları her ne kadar gelişmiş olsalar da bu dördü kadar etkili olamamışlardır. Bu dört ulustan; Ruslar Sibiryaya ve Orta Asya'ya, Fransızlar Afrika ve Hindicinine, İngilizler ise Hindistan, Kuzey Amerika ve Güneydoğu Asya yönlerine doğru ilerlemiş ve bu bölgelerdeki kaynakları ele geçirip kullanarak büyümüşlerdir.

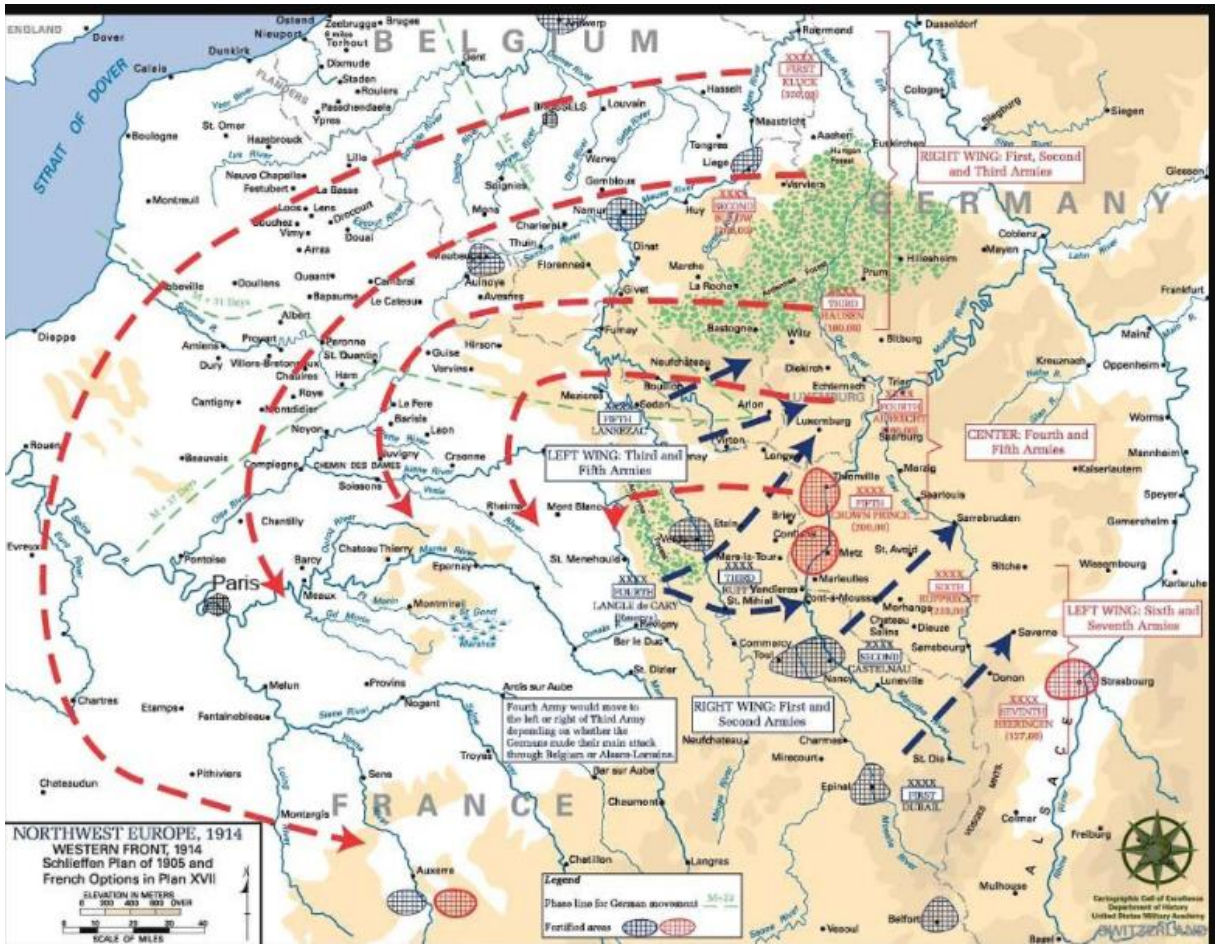
Almanya ise, İngiltere-Fransa gibi okyanuslara ya da Rusya gibi Asya'nın derinliklerine komşu olmadığı için hemde birliğini bu uluslara göre daha geç tamamladığı için yayılma alanı bulamamıştır. Daha büyük ve nitelikli bir nüfusa daha üstün bir teknolojiye ve daha ileri bir sanayiye sahip olmasına rağmen diğerleri gibi ucuz-bol kaynaklara sahip bölgelere hükmedemediği ve kendi ticaret yollarının kontrolünü sağlayamadığı için potansiyelini tam olarak gerçekleştirememiştir. Aynı zamanda sıkışık jeopolitik konumundan dolayı kendini hiçbir zaman güvende hissedememiştir.

Fransa Rönesans ve Reform hareketleri ile bilimsel ve teknolojik olarak ilerlemiş, coğrafi keşiflere geriden başlamış olsa da İngiltere'den sonra en fazla bölgeyi sömürgeleştiren ülke olmuştur. Buna rağmen Fransa sömürgelerinden elde ettiği kaynağı İngiltere ya da Almanya kadar kapitale ve zenginliğe dönüştürememiştir. Bunun sebepleri de ülkesindeki şehirleşme oranının düşüklüğü, endüstriyel altyapısının zayıflığı ve nüfusunun diğer büyük uluslara göre azlığıdır. Aynı zamanda Fransa siyasi açıdan Rusya ve İngiltere kadar istikralı olamamış arkaya rejim değişiklikleriyle uğraşmış ayrıca Napolyon'un Waterloo yenilgisi yüzünden bir de işgalle uğraşmıştır. Ayrıca pek çok kolonisini de kendisinden daha büyük bir deniz gücü olan İngiltere'ye kaptırmıştır.

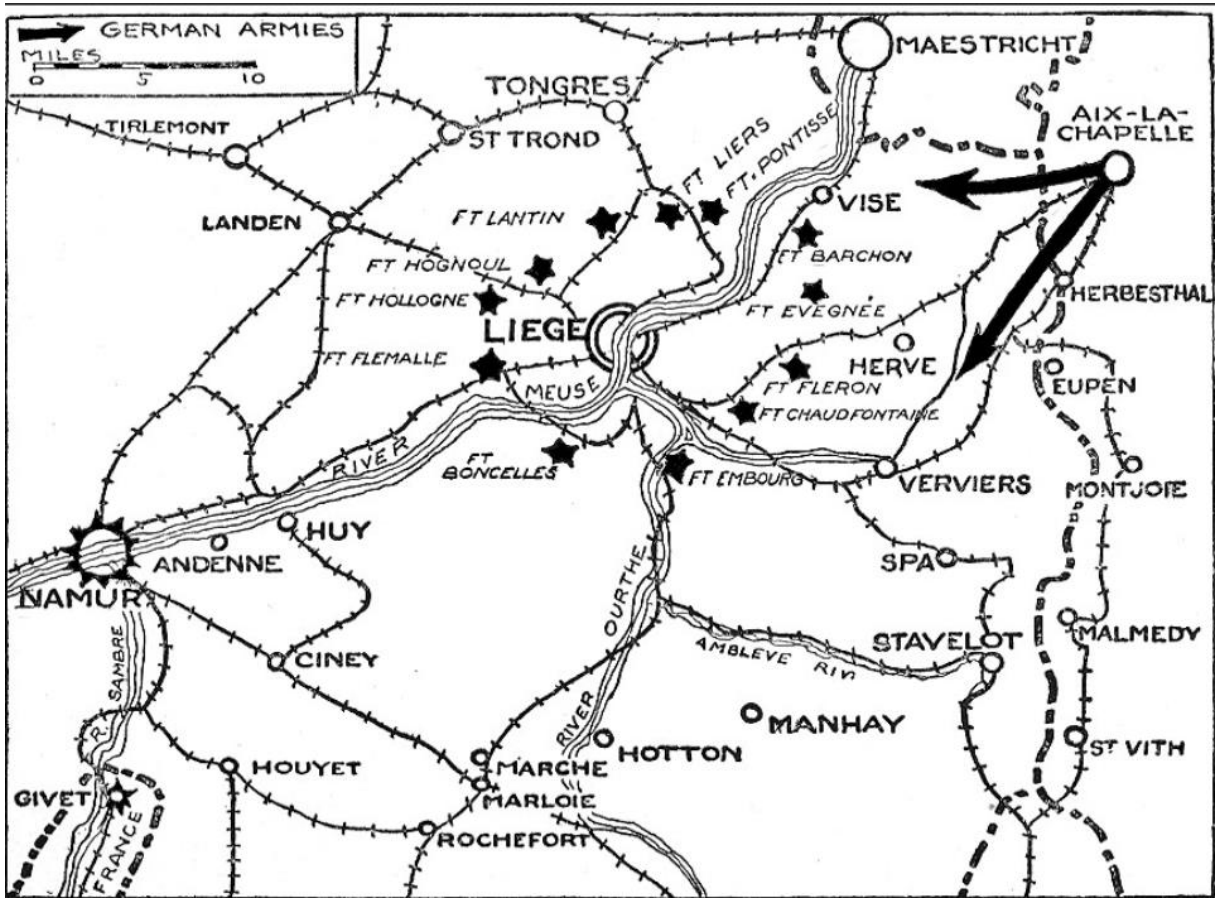
Genel olarak Almanya'nın iki dünya savaşını başlatma sebebi bu jeopolitik sıkışmışlığı aşmak, kendi ticaret yollarına hâkim olup kendisine yetecek kaynaklara ulaşmaktır. Her seferinde ilkin Fransa'yı işgale kalkışmasının sebebi de Fransa'yı yukarıda belirtilen sebeplerden dolayı kolay lokma görmesidir. AB'nin bu günkü yapısı ve stratejisi de bu sıkışıklığı aşmayı amaçlamaktadır. Geçmiş ile ardaki fark ise bu amaç için Fransa ile Almanya'nın artık müttefiklik kurmuş ve Rusya ile de ortaklık sağlamış olmasıdır.

Savaşın başlangıcında 1891 ve 1906 yılları arasında Alman Genelkurmay Başkanı olan Kont Alfred von Schlieffen, Schlieffen planını tamamladı. Bu plana göre; doğu ve batı olmak üzere iki cephede savaşmak durumunda kalan Almanya için birinci öncelikle batı cephesinde Fransa üzerine stratejik taarruz edilecek, doğuda ise Rusya cephesinde stratejik savunmada kalmacaktı.

Schlieffen planı; Alman ordusunun büyük çoğunluğuyla Fransız ve Belçika sınırı boyunca harekete geçiriyor, Belçika'nın mukavemetini hemen kırmayı, ardından da Manş mevkiinde güneye dönüp Paris'i büyük bir çember içine alarak Fransa'yı utandırıcı bir barışa zorlamayı hedefliyordu.

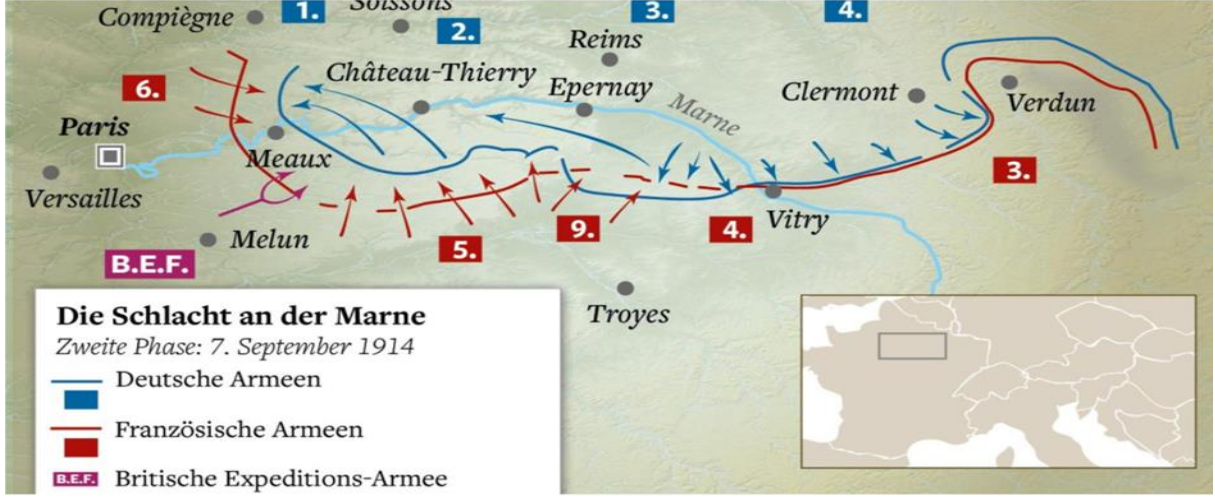

Almanya önce 4-16 Ağustos 1914'te Liège Muharebesi'nde Belçika'yı yendi. Fakat Almanların hesaba katmadığı Belçika'nın tüm dünyada takdir edilen direnişi, planı iki gün geciktirdi. Schlieffen planının başarısı için gerekli durumun bir bölümü böylece yok oluyordu. Bu olay Fransa üzerine yapılacak taarruzun gecikmesine sebep oldu. Planın uygulanması ile ilgili sıkıntıların sebebi bu plan için çok daha fazla kuvvetin gerektiği idi. Söz konusu planın başarısızlığını sağlayan ikinci önemli olay ise, İngiliz seferi kuvvetinin cepheye sevk edilmesiydi. Bu gerçekten büyük bir gizlilik içinde gerçekleştirildi ve Mons'ta bu kez Almanların karşısına İngiliz Seferi Kuvveti çıktı. Hazırlıklı savunma yapan İngilizler, Fransızlara bir gün daha kazandırdı.

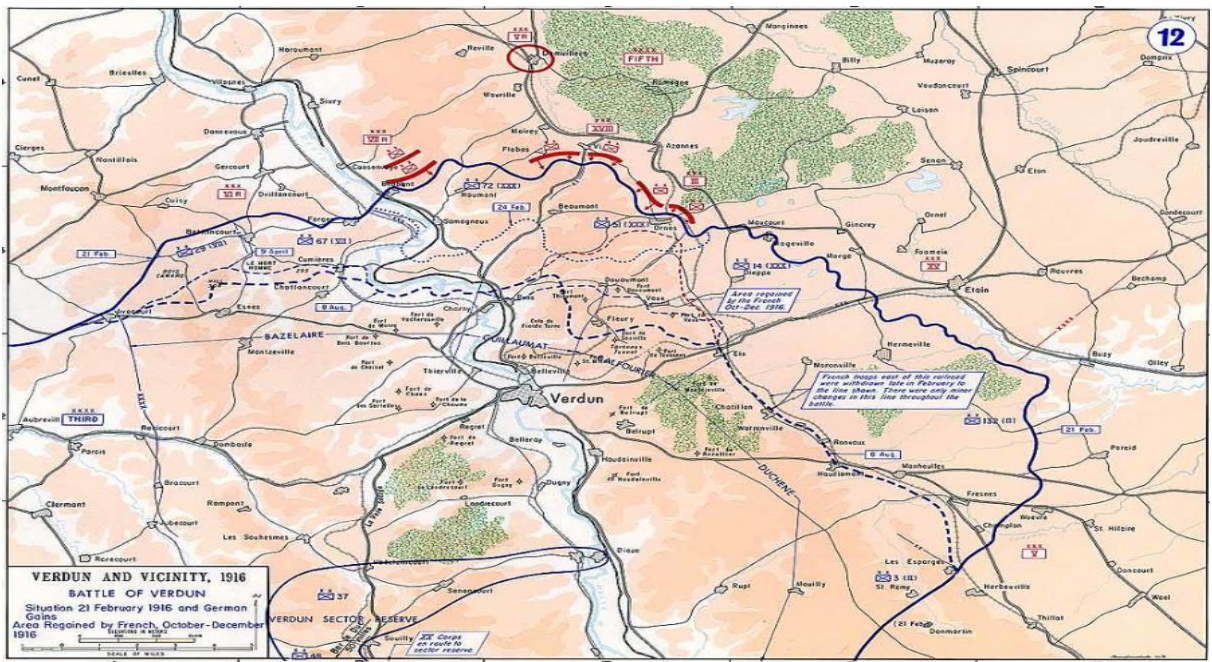

Bu savaştan sonra almanlar Fransa içlerine doğru ilerlediler ve Fransız ordusuna bir dizi yenilgi yaşattılar ardından Fransız ve İngiliz birlikleri marne nehrinin gerisine çekilerek savunma pozisyonu aldılar ve alman ordusuyla burada Marne Savaşını verdiler. Marne muharebesi 5 Eylül 1914'te başlayıp 10 Eylül 1914'te sona ermiştir. Paris'in kurtarıldığı ve Almanya'nın schlieffen Planı'nı boşa çıkardığı için savaşın gidişatını belirleyen en önemli itilaf zaferlerinden biridir. Marne çevresindeki savaş yaklaşık 1 milyon İngiliz Fransız askeri ile yaklaşık 900.000 alman askerinin dahil olduğu birçok muharebeden oluşmaktadır.

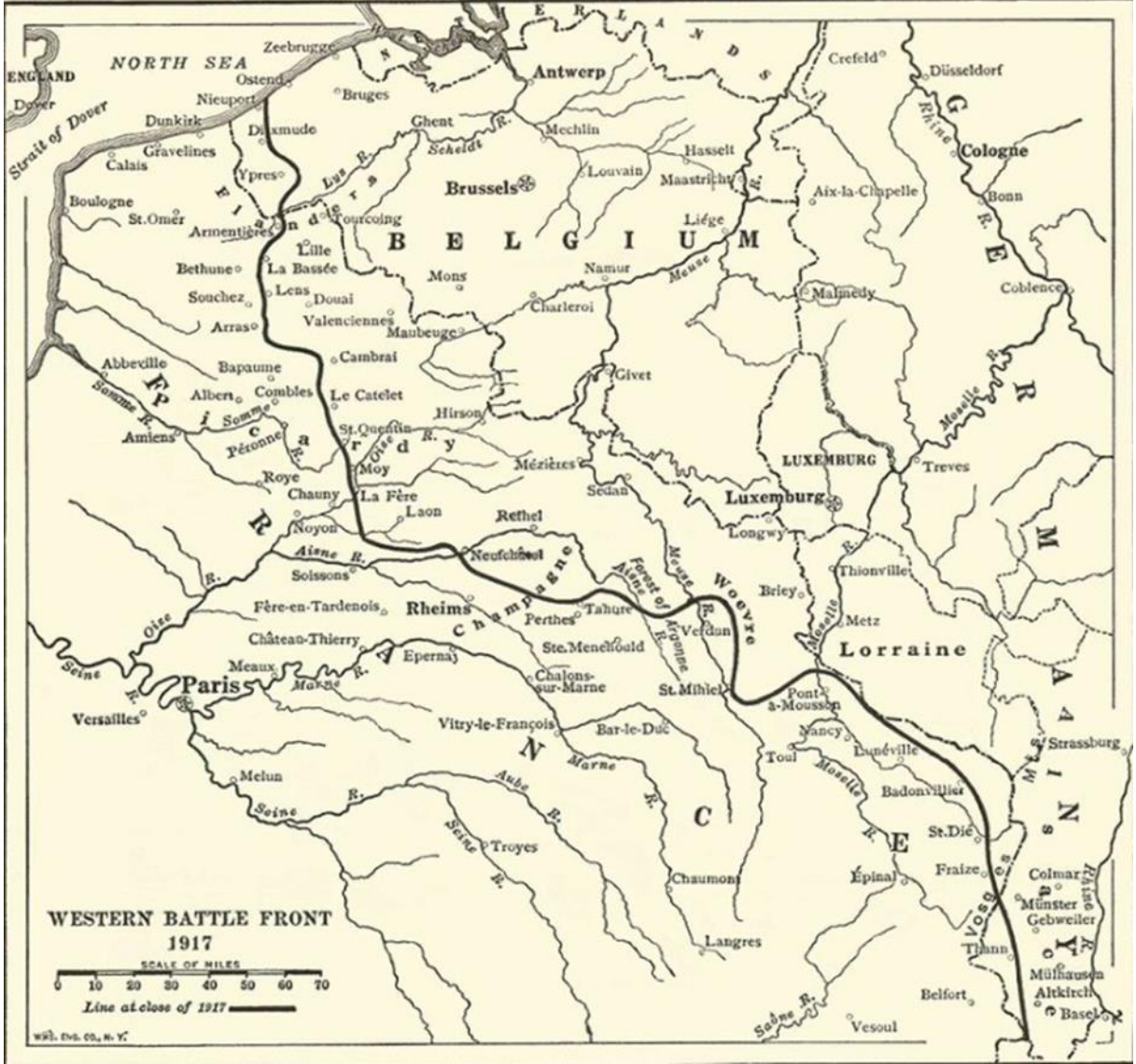
Ardından almanlar Manş denizine doğru açılmak istese de Fransız ordusu 1 Ekim 1914 Arras Muharebesi'nde savunma zaferiyle Almanları durdurmuştur böylece Fransa İngiltere ile bağıını korumuştur.

Burada da kaybeden Almanya, Alman komutan Erich von Falkenhayn'nın yıpratma stratejisi izlenmesine geçiş yaparak Fransızları ellerindeki her askeri savaş alanına sürmek zorunda bırakacak bir saldırı noktası belirledi. Bu nokta, Verdun Kalesi ve çevresinde yer alan Meuse Tepeleri'di burada Şubat - Aralık 1916 boyunca Verdun muharebeleri gerçekleşti. Almanların amacı; Verdun'u alıp, İngiltere-Fransa arasındaki Manş Denizi'ne kadar ilerlemektir. Böylece, iki devletin birbiri aralarındaki yardımlaşmayı engellemek istiyorlardı. Verdun Muharebeleri, tarihte en uzun süreli devam etmiş muharebedir ve muharebe sırasında iki taraf toplam 40 milyon topçu mermisi kullanmıştır.

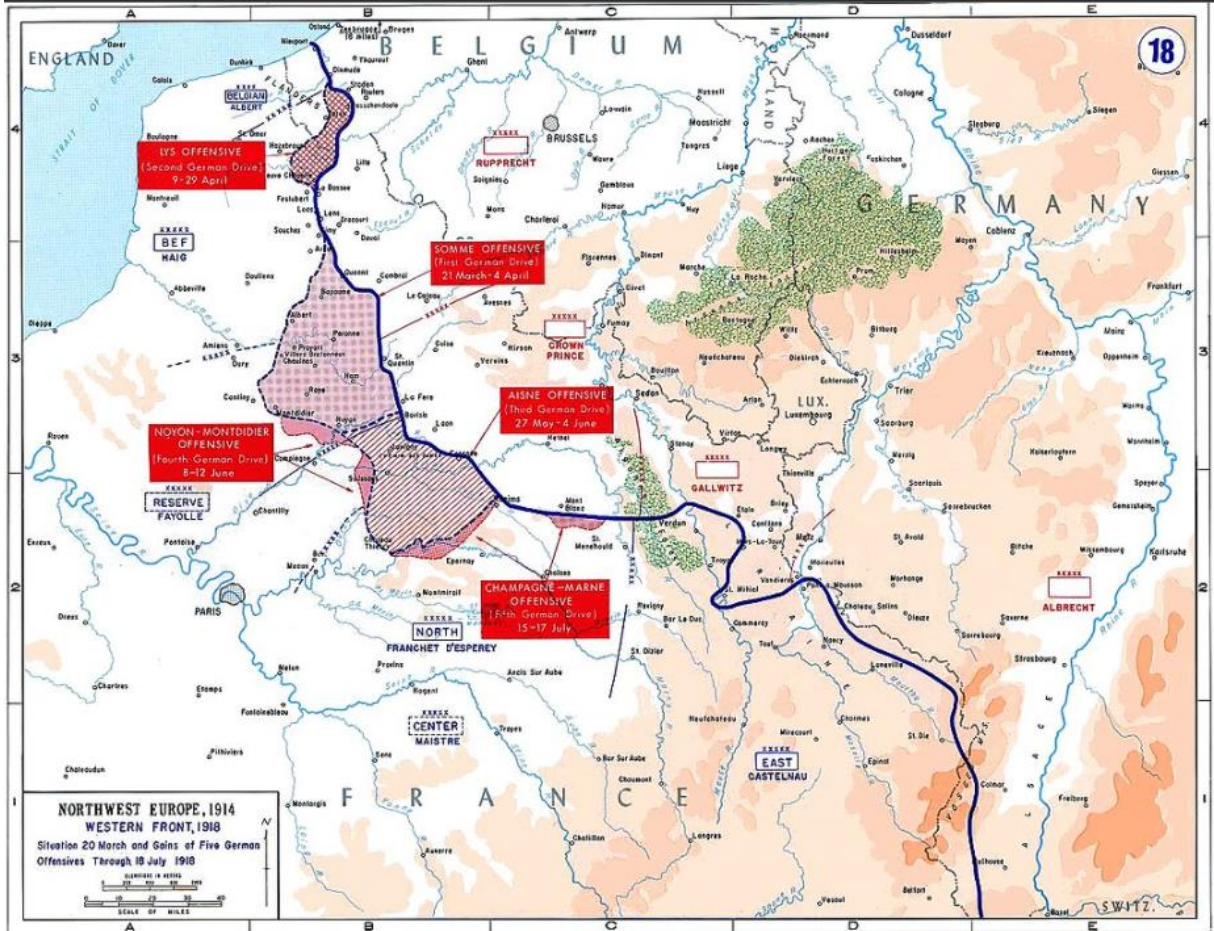
Alman ordusu burada da istediğini alamayınca Somme şehrinde 1 Temmuz 1916 - 18 Kasım 1916 tarihleri arasında son bir taarruza kalkıştılar ve tarihin en kanlı muharebesi olan Somme Muharebesini yaptılar, toplam 1 milyon zayıt verdiler. Buradan sonra savaş itilaf devletleri lehine dönmüştür.

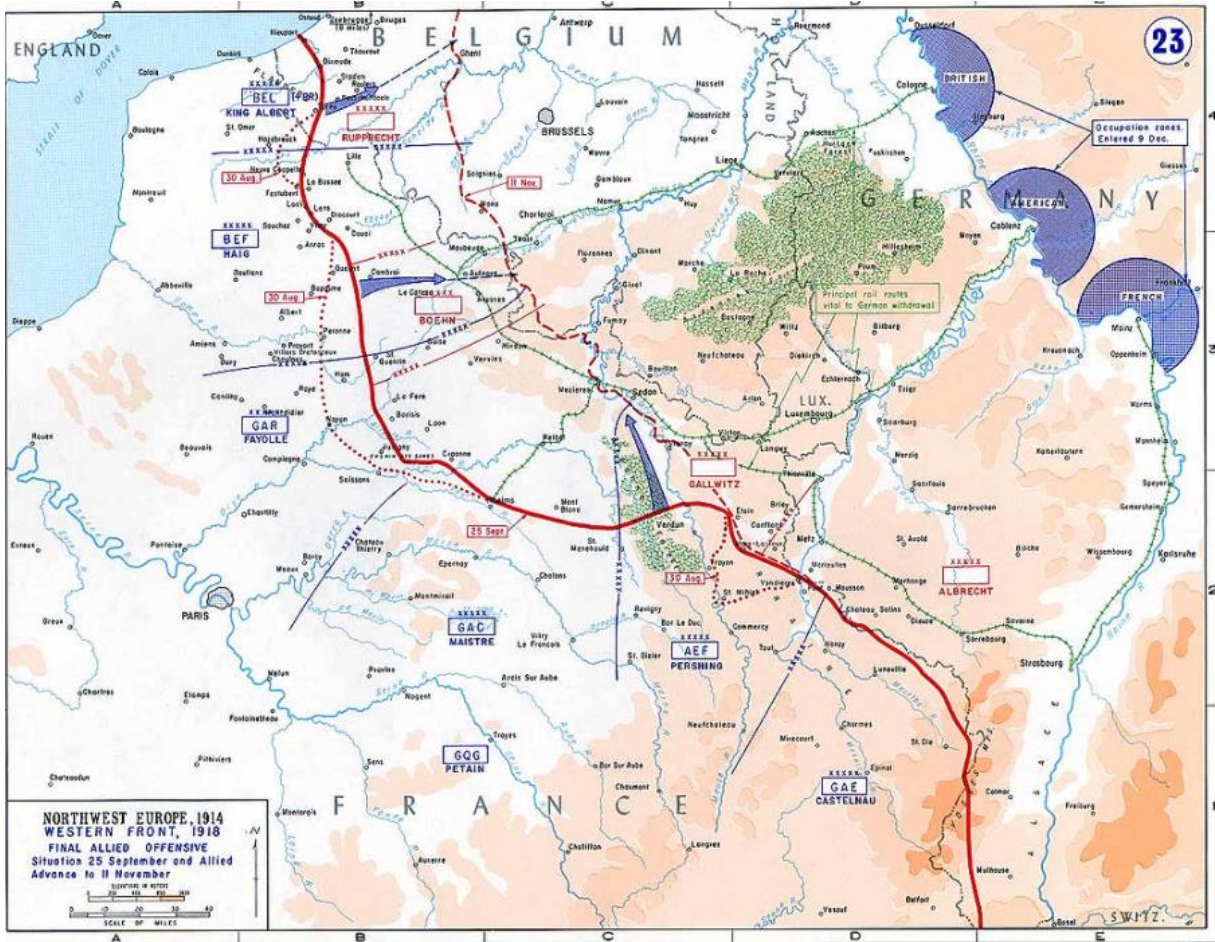
Bu savaştan sonra kendine güveni artan Fransa 1917 baharında Nivelle Taarruzuna kalkışmış ancak ağır zayıt vererek yenilmiş ve ordu içinde ayaklanma çıkmasına sebep olmuştur.

Aynı yılın yaz ayında İngiltere Belçika sahillerine çıkarma yapıp Almanların arkasına sarmaya çalışmışsa da başarılı olamamıştır. Bunun üzerine İngilizler aynı yılın sonbaharında Cambrai Muharebesi'ni başlattılar ama bura dada tam olarak istediklerini alamadılar. Bu savaşın diğer özelliği tankların başarıyla kullanıldığı ilk savaş olmasıdır.

1917'de Rusya'daki devrim ile Rusya'nın savaştan çekilmesi, Alman ordularının Ruslara karşı Riga zaferi, Kasım 1917'de Belçika'daki Passchendaele muharebelerinden İngilizlerin yıpratıldığının düşüncesi General Erich Friedrich Wilhelm Ludendorff'a Batı Cephesi'nde galip gelebileceği düşüncesini aşılamıştı. General Ludendorff, Birleşik Devletleri'nin savaşta henüz faal konuma geçmemesinden de yararlanmak isteyerek 1918 baharı için Blitzkrieg'in öncüsü de diyebileceğimiz Kaiserschlacht• adını verdiği büyük çaplı ve kararlı bir saldırı planı hazırladı. 1918 baharına gelindiğinde Rusların savaştan çekilmesiyle 50 alman tümeni doğudan batıya kaydırılmıştır bunun sonucunda almanlar bahar taarruzu denilen savaşı başlatmışlardır. Bu taarruzun bir diğer amacı Amerika savaşa girmeden zafere ulaşmaktır ancak bu taarruzda da başarılı olamamışlardır.

Ardından 8 Ağustos 1918 de Fransa İngiltere ve ABD birlikte Amiens'te Almanlara karşı savaşın kazanmışlardır ve batı cephesinde tıkanan siper savaşlarını sona erdirmişlerdir. Aynı zamanda tankların kullanıldığı ilk önemli muharebelere dendir. Bu savaşın akabinde itilaf devletleri Almanların sonu getiren yüz gün taarruzunu başlatmışlardır ve Almanya 28 Haziran 1919'da resmen teslim olmuştur.

İlk başta anlatılan Saiklerden dolayı başlayan savaş uzun süre Alman inisiyatifinde ilerlemiştir. Taarruz eden taraf Almanya olurken savunan taraf Fransızlar ve onlara yardıma gelen İngilizler olmuştur. Fransa ve İngiltere savaşın sonlarına doğru birkaç taarruz hareketine girişse de başarılı olamamış alman savunmasını aşmayı başaramamışlardır Almanya ise savaşın sonlarına doğru mali ve lojistik sıkıntılar yüzünden artık savaşı devam ettiremeyecek duruma gelmiştir. ABD’de savaşa dahil olmadan son bir taarruz denemisinde bulunmuş ama genede başarılı olamamıştır. İtilaf devletleri ancak ABD savaşa dahil olduktan sonra Almanya’ya karşı kesin bir zafer harekâtına girişebilmişlerdir.

Fransa 2. Dünya savaşında da olacağı gibi kendisini Almanya’ya karşı savunmaktan acizdir. Müttefiki İngiltere ve ABD olmaksızın kendi başına büyük devletlere karşı savaş kazanabilecek bir devlet değildir Müttefiki İngiltere’nin Fransa’ya destek vermesinin tek sebebi 17. yy’de 3. William’ın doktrine ettiği kıta Avrupa’sının tek bir güç hegemonyası haline gelmemesini sağlamak üzerine kurulu olan stratejisinden dolayıdır. Her iki dünya savaşında da kazanan tarafta yer almıştır ancak bunu çok büyük yıkımlar ve kayıplar vererek yapabilmiştir. Yani Fransa’nın her iki dünya savaşındaki zaferi tam bir FİYASKODAN BAŞARIDIR.